

Nr 94.

Kungl. Maj:ts proposition till riksdagen angående nedsättning av arrendet för arrendelotten Brostugan å kronoparken Klövdala i Kalmar län; given Stockholms slott den 1 februari 1934.

Kungl. Maj:t vill härmed, under åberopande av bilagda utdrag av statsrådsprotokollet över jordbruksärenden för denna dag, föreslå riksdagen att bifalla det förslag, om vars avlåtande till riksdagen föredragande departementschefen hemställt.

GUSTAF.

Per Edvin Sköld.

Utdrag av protokollet över jordbruksärenden, hållet inför Hans Maj:t Konungen i statsrådet å Stockholms slott den 1 februari 1934.

Närvarande:

Statsministern HANSSON, statsråden UNDÉN, SCHLYTER, WIGFORSS, MÖLLER, LEVINSON, VENNERSTRÖM, LEO, ENGBERG, EKMAN, SKÖLD.

Chefen för jordbruksdepartementet, statsrådet Sköld, anför:

Hos Kungl. Maj:t har aktiebolaget Järnforsens möbelfabrik gjort framställning om nedsättning av arrendeavgiften för arrendelotten Brostugan å kronoparken Klövdala i Kalmar län.

Av handlingarna i ärendet inhämtas i huvudsak följande.

Enligt ett av domänstyrelsen den 17 juni 1920 godkänt kontrakt uppläts till nämnda bolag på arrende från den 14 mars 1920 till den 14 mars 1940 torpet Brostugan jämte åker och tomtplatser, omfattande tillhoppa 5.74 hektar, samt viss kronans rätt till vattenkraft (motsvarande ett effektbelopp av 132 hästkrafter) och fiskerätt i Emån under kronoparken Klövdala i Kalmar län mot en årlig avgäld av 1,500 kronor. Vid teck-

nande av detta arrendekontrakt hade ursprungligen ifrågasatts lägenhetens upplåtande på tio år mot en årlig arrendeavgift av 850 kronor. Av Kungl. Maj:t med riksdagen medgiven försäljning till bolaget av det arrenderade markområdet (prop. nr 102/1926 p. 5; R. skr. nr 176 p. 5) har icke kommit till stånd.

Bolaget har nu begärt nedsättning av arrendet med 500 kronor till 1,000 kronor under återstående arrendetid eller till den 14 mars 1940. Därvid har bolaget erinrat om den ursprungligen ifrågasatta väsentligt lägre arrendeavgälden samt framhållit, att bolaget visserligen hittills lyckats, trots de senaste årens svåra förhållanden inom möbelbranschen, erlægga den fastställda arrendeavgiften. Då det numera på grund av den fortsatta depressionen och hårda konkurrensen vore ett livsvillkor för rörelsens fortsättande, att omkostnaderna kunde nedbringas till det minsta möjliga, vore bolaget emellertid icke i stånd att erlægga så högt arrende som det nuvarande.

Domänstyrelsen har med infordrat utlåtande den 2 november 1933 överlämnat yttranden av vederbörande jägmästare och överjägmästare.

Överjägmästaren och *jägmästaren* hava tillstyrkt den begärda arrendenedsättningen räknat från och med den 14 mars 1934.

Domänstyrelsen har med hänsyn till rådande förhållanden funnit den ifrågasatta arrendelindringen skälig. Styrelsen har ansett sig sakna befogenhet att jämlikt Kungl. Maj:ts cirkulär den 28 juli 1932 (nr 376), utfärdat med stöd av bemyndigande i riksdagens skrivelse nr 239/1932, bifalla en av bolaget hos styrelsen gjord framställning om arrendelindring, enär sökanden ej kunde antagas erhålla sin huvudsakliga utkomst av lägenhetens jordbruk. Styrelsen har förordat åtgärders vidtagande för nedsättning, räknat från den 14 mars 1933, under återstående arrendetid av ifrågavarande arrendeavgäld från 1,500 kronor till 1,000 kronor.

Statskontoret har i utlåtande den 22 januari 1934 anfört följande. Bolaget hade till stöd för sin ansökan framhållit den rådande depressionen och den svåra konkurrensen inom möbelbranschen ävensom att penningvärdet varit ett annat, då arrendeavgälden fastställdes. Därjämte framginge av utredningen i ärendet, att vid tecknandet av det nu gällande arrendekontraktet, som avsåge en tid av tjugu år, ursprungligen ifrågasatts en avsevärt lägre avgäld än den, som sedermera fastställts. De sålunda anförda omständigheterna syntes statskontoret vara av den art, att ämbetsverket icke ville motsätta sig den begärda nedsättningen i avgälden till 1,000 kronor för år under återstående del av arrendetiden, räknat från den 14 mars 1933 till den 14 mars 1940. Då här icke vore fråga om en jordbrukslägenhet, torde domänstyrelsen sakna befogenhet att medgiva lindring i villkoren för upplåtelsen, vadan frågan borde underställas riksdagens prövning.

Med hänsyn till de i ärendet framhållna omständigheterna och då, enligt vad jag inhämtat, bolaget erhållit ackordsuppgörelse efter 20 procent

med sina oprioriterade fordringsägare, tillstyrker jag nedsättning av arrendeavgiften för ifrågavarande lägenhet i enlighet med domänstyrelsens, av statskontoret biträdda förslag. Såsom statskontoret framhållit är förevarande fråga av beskaffenhet att böra underställas riksdagens prövning.

Under åberopande av det anförda hemställer jag, att Kungl. Maj:t måtte föreslå riksdagen medgiva,

att arrendet för förberörda till aktiebolaget Järnforsens möbelfabrik för tiden till den 14 mars 1940 upplåtna arrendelott å kronoparken Klövdala i Kalmar län må, räknat från den 14 mars 1933, nedsättas från 1,500 till 1,000 kronor.

Till denna av statsrådets övriga ledamöter biträdda hemställan lämnar Hans Maj:t Konungen bifall samt förordnar, att proposition i ämnet av den lydelse, bilaga till detta protokoll utvisar, skall avlåtas till riksdagen.

Ur protokollet:

Allan Tigerschiöld.